

Η απάρνηση του εαυτού μας και η άρση του Σταυρού (1ο Μέρος)

Ορθοδοξία / Ηθική

Γεώργιος Πατρώνος, Ομότιμος Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η απάρνηση του εαυτού μας και η άρση του Σταυρού (Κυριακή Σταυροπροσκυνήσεως)

1. Το νόημα της ακολουθίας του Ιησού

Ακολουθώ τον Ιησού δεν σημαίνει, όπως συνήθως νομίζουμε, εγκαταλείπω τα πάντα, φύλους, συγγενείς, οικείους, εργασία, δημιουργικότητα και ενδιαφέροντα καθημερινά. Αυτή είναι μια εξωτερική, τοπική και γεωγραφική αναχώρηση. Δεν είναι, όμως, εσωτερική και τροπική, όπως μας λέει η ασκητική και νηπτική θεολογία. Μια τέτοια ακολουθία απόλυτης μορφής δεν βίωσαν ούτε οι μαθητές του Κυρίου. Ακολουθούσαν τον Ιησού για περιορισμένα χρονικά διαστήματα και πάλι επανέρχονταν στους οικείους τους, στα έργα τους, και στις καθημερινές ενασχολήσεις τους. Όμως η εσωτερική σχέση τους με τον Κύριο ήταν μόνιμη και η θεολογική λογική της μαθητείας τους ήταν καθοριστική και απόλυτη. Μαθητεία σημαίνει «είναι μετά του Ιησού» και όχι ακολουθώ κάποιον ως οπαδός. Η ακολουθία του Ιησού δεν ήταν υπόθεση ενός ή τριών ετών, κάποιας δηλαδή δημόσιας δράσης, αλλά υπόθεση ζωής και θανάτου.

Πηγή:ampelokipi-kastoria.blogspot.gr/

Μαθητεία σημαίνει ακολουθώ τα ίχνη που άφησε ο Διδάσκαλος και μιμούμαι τον τύπο και τον τρόπο ζωής που Εκείνος χάραξε. Και όπως ο Ιησούς είχε να αντιμετωπίσει μπροστά του όχι τη δόξα, αλλά την απόρριψη, το σταυρό και τα πάθη, όμοια και οι μαθητές θα πρέπει να ετοιμάζονται για μια τέτοια πορεία μαρτυρική και ουσιαστική. Γι' αυτό ακριβώς και τους καλεί με το «όστις θέλει». Πρώτα να άρει και αυτός τον δικό του σταυρό και μετά να τον ακολουθήσει. Όχι πρώτα να τον ακολουθήσει και μετά να άρει τον σταυρό του. Η άρση του σταυρού δεν προβάλλει ως το μεγάλο αδιέξοδο μιας πορείας. Είναι επιλογή και πρόταξη μιας απόφασης ζωής. Εδώ έχουμε τη λογική της υπέρβασης και απόρριψης κάθε δικαιώματος έναντι της ζωής και της ψυχής, όπως την αντιλαμβάνεται ο καθένας. Τί θα πει όμως ν' απολέσεις και τη ζωή σου και την ψυχή σου;

Ο Χριστιανισμός καταρχήν δεν μπορεί να προβάλλεται ως μια κοινωνική διασφάλιση. Πολύ δε περισσότερο δεν πρέπει να προβάλλεται η δελεαστική πρόταση πως διά μέσου του Χριστιανισμού θα πετύχουμε κοινωνικά, επαγγελματικά και οικονομικά. Αφού θα είμαστε καλοί άνθρωποι, δεν μπορεί παρά ο Θεός να μας χαρίσει υγεία και ν' αυξήσει τα πλούτη μας και τα αγαθά μας. Ακόμη, δεν πρέπει να προβάλλεται η ιδέα πως με τη χριστιανική μας ιδιότητα θα αποκτήσουμε ένα καλό όνομα στην κοινωνία κι έτσι όλα θα πορεύονται ευεργετικά για μας.

Αυτή είναι μια καθαρά κοσμική αντίληψη και στηρίζεται στη λογική της συνδιαλλαγής. Περιμένω επιβράβευση γι' αυτό που είμαι και γι' αυτά που κάνω. Η συλλογιστική της καθημερινής ευαγγελικής περικοπής είναι εντελώς αντίθετη. Όχι η αμοιβή, αλλά η απώλεια. «Όστις Θέλει» ν' ακολουθήσει τον Ιησού Χριστό πρέπει να είναι έτοιμος και αποφασισμένος ν' απολέσει τα πάντα, όχι μόνο αγαθά και πλούτη, αλλά και κάτι περισσότερο, τη ζωή του και την ψυχή του. Αφού ο Κύριος με την ενανθρώπησή του κινήθηκε από μια ύψιστη απόφαση απέκδυσης και κένωσης από τη θεία δόξα στην ανθρώπινη ατίμωση των παθών και του σταυρού, δεν μπορεί να είναι διαφορετική η απόφαση και η πορεία των μαθητών του.

2. Η απάρνηση του εαυτού.

Γνωρίζουμε από την όλη ιστορική πορεία του Ιησού Χριστού πως και ο ίδιος δεν κινήθηκε με ισχύ και δύναμη. Καμιά θριαμβευτική επιβεβαίωση στο έργο του. Ούτε αποδοχή, ούτε κι επιτυχίες. Μάλλον περιφρόνηση και απόρριψη. Και οι μαθητές του στο τέλος τον εγκατέλειψαν «διά τον φόβον των Ιουδαίων». Όλοι οι άνθρωποι και οι έσχατοι ακόμη έχουν κάποιο δικαίωμα στη ζωή. Ο Χριστός δεν είχε κανένα δικαίωμα. Ούτε η ζωή του ανήκε ούτε και ο θάνατος. Ακόμη και «αι αλώπεκες φωλεούς έχουσι και τα πετεινά του ουρανού κατασκηνώσεις, ο δε Υιός του Ανθρώπου ουκ έχει που την κεφαλήν κλίνη». Δεν απορρίφθηκε μόνο, αλλά και θανατώθηκε.

Ο δρόμος της ακολουθίας του Χριστού δεν είναι εύκολος. Είναι δύσκολος και σκληρός· «στενή η πύλη και τε-θλιμμένη η οδός». Γι' αυτό και δεν υπάρχει καταναγκασμός στην πρόσκληση της χριστιανικής πίστεως· «όστις Θέλει». Άλλ' αυτός που θα θελήσει πρέπει να είναι αποφασισμένος για όλα, να απολέσει τη ζωή του και να άρει τον σταυρό του. Αυτό σημαίνει απόφαση μάλλον για το θάνατο παρά για τη ζωή.

Η απάρνηση του εαυτού μας και η άρση του σταυρού δεν προβάλλεται σε θεωρητικό επίπεδο, για μια θεολογική κατανόηση της αυταπάρνησης και της θυσιαστικής απόφασης. Έχει και την πρακτική πλευρά. Καλείται ο πιστός, ενώ

γνωρίζει πολύ καλά τα συμφέροντά του και είναι ικανός να τα πετύχει, ενώ γνωρίζει τις νόμιμες και φυσιολογικές απαιτήσεις της ζωής, τα νόμιμα δικαιώματά του στην εργασία, στον πλούτο, στην κοινωνική καταξίωση, αποτολμά εν ονόματι του Χριστού την απέκδυση και αποστέρηση από όλα αυτά. Η λογική του Χριστού είναι αντίθετη και διάφορη από τη λογική του κόσμου.

[Συνεχίζεται]

<http://bit.ly/1dtQ3zv>